

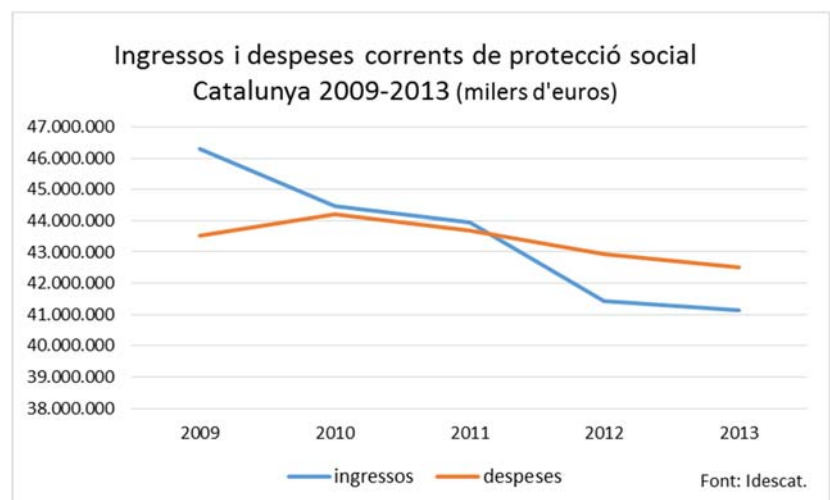
20 de gener del 2016

Comptes de la protecció social a Catalunya. Anys 2009-2013

**La despesa en protecció social és de 5.710 euros per habitant l'any 2013,
i representa el 21,5% del PIB català**

La despesa corrent en protecció social a Catalunya arriba als 42.503 milions d'euros l'any 2013, dada que suposa una despesa per habitant de 5.710 euros anuals, pràcticament la mateixa que l'any anterior. Segons l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) la despesa en protecció social representa el 21,5% del PIB català.

L'anàlisi de la sèrie 2009-2013 permet observar l'evolució de la protecció social a Catalunya en el transcurs de la crisi econòmica. La despesa total en protecció social ha disminuït un 2,3% i els ingressos, un 11,1%. El fet que la reducció dels ingressos hagi estat molt més intensa que la de les despeses ha comportat que els anys 2012 i 2013 els ingressos no hagin estat suficients per fer front

a les despeses i s'hagin hagut d'utilitzar els estalvis d'anys anteriors dipositats al Fons de Reserva de la Seguretat Social.

Les prestacions destinades a la vellesa representen el 38,5% de la despesa en protecció social

La funció de la vellesa, que inclou les pensions de jubilació, és la que genera més despesa en el sistema de protecció social (16.362 milions d'euros) i representa el 38,5% del total de despesa del 2013. La segueixen la funció corresponent a malaltia i assistència sanitària (23,7%) i les prestacions d'atur (13,7%). La resta de funcions tenen un pes força inferior: el 9,1% de la despesa es destina a supervivència, el 7,3% a invalidesa, el 4,1% a família i fills, el 2,2% a exclusió social i el 0,3% a la funció d'habitatge.

Des de l'any 2009 s'aprecia diferents comportaments en funció del tipus de prestacions. Les prestacions destinades a atendre les necessitats de la vellesa no han deixat d'augmentar en cap moment, fins a arribar al creixement del 4,9% en el darrer any. La despesa destinada a la funció de la malaltia i

l'assistència sanitària ha disminuït un 18,5% entre el 2009 i 2013 i reflecteix la disminució continuada des de l'any 2009 de les prestacions per incapacitat temporal i també –a partir de 2010– el descens en la despesa en assistència sanitària. Pel que fa a les prestacions per atur, l'any 2010 inicien una forta davallada protagonitzada per les indemnitzacions per acomiadament, que continua a partir de l'any 2011 pel comportament de les prestacions periòdiques per atur.

Catalunya es diferencia dels països del seu entorn per una elevada proporció de recursos destinats a l'atur i una baixa atenció a la funció de la família i els fills

La despesa catalana en protecció social sobre el PIB és del 21,5% l'any 2013 i se situa per sota de la majoria de països de l'entorn europeu. La protecció social catalana, com l'espanyola, també es diferencia de la major part de la Unió Europea en l'elevada proporció de recursos destinats a l'atur, amb un 13,7% a Catalunya enfront del 5,7% de França o el 4% d'Alemanya. D'altra banda, les despeses destinades a la funció de la família i els fills representen el 4,1% a Catalunya, una xifra similar a la d'Itàlia (4,0%) o Portugal (4,3%), però força inferior a la del Regne Unit (10,6%) o Alemanya (10,7%).

6 de cada 10 euros destinats a protecció social provenen de les cotitzacions socials el 2013

Els ingressos corrents destinats a la protecció social se situen en 41.133 milions d'euros el 2013, un 0,7% menys que l'any anterior, i s'atenua la forta reducció dels ingressos que s'havia produït en anys anteriors.

El 60,2% dels ingressos destinats a protecció social a Catalunya provenen de les cotitzacions socials, el 38,0% de les aportacions de les administracions públiques i l'1,8% d'altres ingressos. En relació amb l'any anterior les cotitzacions socials han disminuït un 2%, mentre que les aportacions de les administracions públiques s'han incrementat un 2,1%.

La comparativa europea mostra que el pes de les cotitzacions socials en els ingressos del sistema de protecció social català és dels més elevats d'entre els principals països de la UE-28 (Regne Unit, Suècia o Itàlia). En el cas d'Espanya les cotitzacions socials representen el 54,3%, sis punts per sota de la dada catalana.

Les aportacions de les administracions públiques representen el 38% dels ingressos del sistema en el cas de Catalunya, el 43,4% en el cas d'Espanya i el 40,8% (2012) per al conjunt de la UE-28. Concretament, a Catalunya les administracions autonòmica i local aporten el 26,1% dels ingressos del sistema i l'Administració central n'aporta l'11,9%

TAULA 1. Ingressos i despeses corrents de protecció social. Catalunya. 2009-2013

Quantitats a preus corrents

	2009	2010	2011	2012	2013
Total ingressos	46.287.627	44.483.466	43.953.709	41.443.676	41.133.214
cotitzacions socials	28.117.059	26.925.834	26.614.219	25.269.835	24.773.191
cotitzacions dels ocupadors	22.079.588	21.003.803	20.783.857	19.591.253	19.216.350
cotitzacions de les persones protegides	6.037.471	5.922.031	5.830.362	5.678.582	5.556.841
aportacions de les administracions públiques	17.236.424	16.659.085	16.358.054	15.309.745	15.637.898
Administració central	3.811.884	3.257.973	3.773.209	4.133.535	4.901.644
Administració autonòmica	12.960.782	12.990.747	12.152.926	10.703.309	10.255.371
Administració local	463.759	410.365	431.919	472.901	480.884
altres ingressos	934.143	898.546	981.435	864.095	722.124
Total despeses	43.523.017	44.209.580	43.673.058	42.941.806	42.503.782
prestacions de protecció social	42.911.387	43.608.780	43.088.374	42.496.254	42.064.584
despeses d'administració	564.947	552.303	539.861	412.559	402.117
altres despeses	46.683	48.497	44.823	32.993	37.081
Proporció de despesa respecte PIB (%)	21,5	21,7	21,7	21,7	21,5
Despesa en protecció social per habitant (euros)	5.844	5.912	5.820	5.728	5.710

Unitats: Milers d'euros.

Font: Idescat.

TAULA 2. Despeses en prestacions de protecció social per funcions. Catalunya. 2009-2013

Quantitats a preus corrents

	2009	2010	2011	2012	2013
Malaltia / assistència sanitària	12.391.414	12.223.817	11.547.815	10.876.283	10.093.427
Invalidesa	2.894.497	2.958.164	2.982.728	3.092.584	3.114.445
Vellesa	13.431.059	14.496.694	15.086.103	15.595.605	16.362.467
Supervivència	3.453.713	3.588.368	3.656.477	3.761.227	3.887.273
Família / fills	2.171.651	2.172.758	1.888.044	1.704.107	1.729.549
Atur	7.534.193	7.009.047	6.733.354	6.353.415	5.810.037
Habitatge	321.695	367.315	314.944	237.971	141.974
Exclusió social	713.167	792.616	878.908	875.061	925.413

Unitats: Milers d'euros

Font: Idescat.

TAULA 3. Distribució per funcions de la despesa en prestacions de protecció social. 2013
Comparació amb diversos països de la Unió Europea

	Proporció sobre el total de despeses en protecció social							
	malaltia			família			exclusió	
	assistència sanitària	invalidesa	vellesa	supervivència	fills	atur	habitatge	social
Catalunya	23,7	7,3	38,5	9,1	4,1	13,7	0,3	2,2
Alemanya	32,9	7,7	31,1	6,6	10,7	4,0	2,0	0,6
Espanya	25,0	7,2	37,2	9,5	5,2	12,7	0,4	0,9
França	27,0	6,2	37,9	5,3	7,3	5,7	2,5	2,4
Hongria	23,6	7,2	45,8	6,0	11,9	2,3	1,5	0,5
Itàlia	22,7	5,2	48,7	8,9	4,0	5,8	0,1	0,6
Portugal	22,4	7,3	46,1	6,9	4,3	6,5	0,0	0,9
Regne Unit	30,1	6,2	41,8	0,3	10,6	2,0	5,2	2,6
Romania	26,4	7,6	49,1	4,6	7,9	1,1	0,1	1,1
Suècia	25,0	12,0	41,4	1,4	10,3	4,2	1,5	2,4
UE (28 països)	:	:	:	:	:	:	:	:

Unitats: Percentatge.

: Informació no publicada

Font: Idescat i Eurostat.

TAULA 4. Despeses de protecció social. Proporció sobre el producte interior brut. 2009-2013
Comparació amb diversos països de la Unió Europea

	2009	2010	2011	2012	2013
Catalunya	21,5	21,7	21,7	21,7	21,5
Alemanya	31,6	30,8	29,6	29,6	29,9
Espanya	25,2	25,5	26,0	25,9	25,9
França	33,5	33,8	33,5	34,2	34,6
Hongria	23,4	23,1	22,1	21,8	21,6
Itàlia	29,8	29,8	29,6	30,2	30,7
Portugal	26,8	26,8	26,5	26,9	28,4
Regne Unit	30,5	30,1	30,2	30,8	30,3
Romania	16,9	17,3	16,4	15,4	14,8
Suècia	31,9	30,1	29,7	30,4	31,1
UE (28 països)	29,8	29,7	29,4	29,8	:

Unitats: Percentatge.

: Informació no publicada

Font: Idescat i Eurostat.

TAULA 5. Ingressos de protecció social. Proporcions segons les principals categories de classificació. 2013
Comparació amb diversos països de la Unió Europea

	Cotitzacions socials			Aportacions	
	Ocupadors	Persones protegides	Total	Administració pública	Altres ingressos
Catalunya	46,7	13,5	60,2	38,0	1,8
Alemanya	34,6	30,3	64,9	33,4	1,7
Espanya	42,0	12,3	54,3	43,4	2,3
França	41,5	20,4	61,9	34,7	3,4
Hongria	37,0	22,9	59,9	37,9	2,2
Itàlia	35,4	14,9	50,2	47,8	2,0
Portugal	28,4	15,2	43,6	47,3	9,1
Regne Unit	28,9	12,8	41,6	51,1	7,2
Romania	35,2	14,5	49,7	49,2	1,1
Suècia	36,4	9,5	46,0	52,0	2,1
UE (28 països)	:	:	:	:	:

Unitats: Percentatge.

: Informació no publicada

Font: Idescat i Eurostat.

Nota metodològica

Els Comptes de la protecció social a Catalunya mostren les despeses i el finançament de la protecció social a Catalunya: com se'n distribueixen els recursos i com són els fluxos financers que en permeten el funcionament. Les dades es presenten de manera que els resultats siguin comparables amb altres països i territoris i la metodologia que s'ha utilitzat és la del Sistema europeu d'estadístiques de protecció social d'Eurostat (SEEPROS).

El **concepte de protecció social** aplicat inclou totes les intervencions d'organismes públics o privats destinades a alleugerir la càrrega que representa per a les llars i individus una sèrie establerta de riscos o necessitats, sempre que no hi hagi un acord simultani, ni recíproc, ni individual.

Aquesta definició es complementa positivament amb la relació de **funcions** (o riscos i necessitats) de la protecció social que, per conveni, és la següent:

Malaltia/assistència sanitària: manteniment de la renda i suport en efectiu a causa d'una malaltia física o mental, amb l'excepció dels casos d'invalidesa. Assistència sanitària destinada a conservar, restablir o millorar l'estat de salut de les persones protegides.

Invalidesa: manteniment de la renda i suport en efectiu o en espècies (exceptuant l'assistència sanitària) relacionada amb la incapacitat de les persones disminuïdes físiques o psíquiques.

Vellesa: manteniment de la renda i suport en efectiu o en espècies (exceptuant assistència sanitària) relacionada amb la vellesa.

Supervivència: manteniment de la renda i suport en efectiu o en espècies relacionada amb la mort d'un membre de la família.

Família/fills: assistència en efectiu o en espècies (exceptuant assistència sanitària) relacionada amb l'embaràs, el naixement i l'adopció, l'atenció d'infants i altres familiars.

Atur: manteniment de la renda i assistència relacionades amb la situació d'atur.

Habitatge: ajut per al finançament de l'habitatge.

Exclusió social no classificada en una altra part: prestacions en efectiu o en espècies (excepte assistència sanitària), destinades a lluitar contra l'exclusió social, sempre que no siguin considerades en una altra funció.

Els **ingressos** dels sistemes de protecció social es classifiquen d'acord amb la següent estructura bàsica:

- Cotitzacions socials
  - Dels ocupadors
  - De les persones protegides
- Aportacions de les administracions públiques
- Transferències d'altres sistemes o unitats de protecció social
- Altres ingressos

Al mateix temps, les cotitzacions socials dels ocupadors es poden classificar en efectives o imputades, segons si ha existit, prèviament, un pagament de l'ocupador a una entitat asseguradora, que és qui es compromet a cobrir la prestació en el seu moment, o si és l'ocupador qui fa front directament a la cobertura de la prestació.

Dins les cotitzacions de les persones protegides es distingeix entre les abonades per les persones assalariades, per les qui treballen pel seu compte i per les persones en situació passiva.

Les aportacions de les administracions públiques es classifiquen segons si provenen d'impostos expressament previstos per finançar la protecció social o dels ingressos públics generals.

Els altres ingressos dels sistemes de protecció social són fonamentalment els produïts per les rendes de la propietat.

Finalment es classifiquen segons el tipus d'entitat d'on provenen: administració central, autonòmica, local, de la Seguretat Social, entitats sense afany lucratiu, llars, societats o la resta del món.

Més informació sobre aquesta activitat a www.idescat.cat/n2230

Servei de premsa Telèfon +34-93.557.30.50 premsa@idescat.cat

Totes les notes de premsa a www.idescat.cat/premsa